NR. 20 MÄRTS 1996

RAKKE INFOLEHT

RAKKE VALLA 1996.AASTA EELARVE

TULUD	EEK
1. Ühtlustatud näitajate alusel saadav tulu	2463000.-
2. Üksikisiku tulumaks	1762000.-
3. Maamaks	700000.-
4. Ressursimaks	2000.-
5. Riigilõiv	2000.-
6. Trahvid	40000.-
7.Osalemine teiste valdadega	70000.-
8. Muud tulud	318000.-
s.h. kommunaalteenused elanikkonnalt	108000.-
Rakke Keskkooli toiduraha	142000.-
Salla Põhikooli toiduraha	10000.-
rent	30000.-
vallavara müük	28000.-
KOKKU TULUD	**5357000.-**

KULUD

RAKKE KESKKOOL

10 Töötasu	840000.-
21 Sotsiaalmaks	277200.-
31 Kantseleikulud	35000.-
32 Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	313800.-
34 Inventar	112000.-
35 Sõidukite ülalpidamiskulud	47000.-
36 Lähetused	10000.-
37 Infotehnoloogia	15000.-
38 Õppevahendid	40000.-
41 Toitlustamine	120000.-
49 Muud kulud	10000.-
KOKKU	1820000.-

SALLA PÕHIKOOL

10 Töötasu	111000.-
21 Sotsiaalmaks	36630.-
31 Kantseleikulud	8000.-
32 Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	25370.-
34 Inventar	16000.-
35 Sõidukite ülalpidamiskulud	13000.-
36 Lähetused	3000.-
37 Infotehnoloogia	7000.-
38 Õppevahendid	12000.-
41 Toitlustamine	10000.-
49 Muud kulud	5000.-
KOKKU	247000.-

LAHU ALGKOOL

10 Töötasu	33000.-
21 Sotsiaalmaks	10890.-
31 Kantseleikulud	3000.-
32 Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	12000.-
34 Inventar	11110.-
35 Sõidukite ülalpidamiskulud	5000.-
36 Lähetused	1000.-
38 Õppevahendid	4000.-
KOKKU	80000.-

RAKKE RAAMATUKOGU

10 Töötasu	68000.-
21 Sotsiaalmaks	22440.-
31 Kantseleikulud	36000.-
32 Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	6560.-
34 Inventar	28000.-
36 Lähetused	250.-
49 Muud kulud	250.-
KOKKU	161500.-

SALLA RAAMATUKOGU

10 Töötasu	24000.-
21 Sotsiaalmaks	7920.-
31 Kantseleikulud	13000.-
32 Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	2580.-
36 Lähetused	250.-
49 Muud kulud	250.-
KOKKU	48000.-

PIIBE JA LIIGVALLA RAAMATUKOGU

10 Töötasu	24000.-
21 Sotsiaalmaks	7920.-
31 Kantseleikulud	8000.-
32 Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	4080.-
34 Inventar	250.-
36 Lähetused	250.-
KOKKU	44500.-

MUUD KULTUURIÜRITUSED

10 Töötasu	51000.-
21 Sotsiaalmaks	16830.-
31 Kantseleikulud	4000.-
32 Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	44000.-
34 Inventar	11000.-
36 Lähetused	1000.-
49 Muud kulud	22170.-
KOKKU	150000.-

MUUD TERVISHOIUASUTUSED

10 Töötasu	2000.-
21 Sotsiaalmaks	660.-
32 Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	9840.-
KOKKU	12500.-

SPORDIÜRITUSED

10 Töötasu	4000.-
21 Sotsiaalmaks	1320.-
31 Kantseleikaubad	3340.-
34 Inventar	3340.-
36 Lähetused	8000.-
KOKKU	20000.-

SOTSIAALHOOLDUS

10 Töötasu	70400.-
21 Sotsiaalmaks	23232.-
34 Inventar	1000.-
35 Sõidukite ülalpidamiskulud	14000.-
69 Ühekordsed toetused	391368.-
KOKKU	500000.-

MAJANDUS

ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS

10 Töötasu	38000.-
21 Sotsiaalmaks	12540.-
32 Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	45000.-
35 Sõidukite ülalpidamiskulud	5500.-
KOKKU	101040.-

TRANSPORT JA TEED

44 Ostetavad tööd ja teenused	200000.-

OMANDIREFORM

10 Töötasu	87200.-
21 Sotsiaalmaks	28776.-
31 Kantseleikulud	4500.-
32 Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	26000.-
34 Inventar	2004.-
35 Sõidukite ülalpidamiskulud	13000.-
36 Lähetused	200.-
KOKKU	161680.-

KESKKONNAKAITSE

10 Töötasu	17000.-
21 Sotsiaalmaks	5610.-
31 Kantseleikulud	80350.-
32 Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	2000.-
35 Sõidukite ülalpidamiskulud	5500.-
KOKKU	110460.-

MAJANDUSE MUUD KULUD

10 Töötasu	144000.-
21 Sotsiaalmaks	47520.-
31 Kantseleikulud	30000.-
32 Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	37000.-
35 Sõidukite ülalpidamiskulud	66000.-
34 Inventar	10480.-
KOKKU	335000.-

VALITSEMINE

KO VOLIKOGU

10 Töötasu	40000.-
21 Sotsiaalmaks	13200.-
31 Kantseleikulud	2000.-
32 Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	3000.-
35 Sõidukite ülalpidamise kulud	7000.-
49 Muud kulud	9800.-
KOKKU	75000.-

KO OMAVALITSUSED

10 Töötasu	455000.-
21 Sotsiaalmaks	150150.-
31 Kantseleikulud	32000.-
32 Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	23000.-
34 Inventar	25000.-
35 Sõidukite ülalpidamiskulud	45000.-
36 Lähetused	5000.-
37 Infotehnoloogia	25000.-
49 Muud kulud	25000.-
KOKKU	785150.-

POLITSEI

35 Sõidukite ülalpidamiskulud	20000.-
MUUD ÜOV	11000.-
OSALEMINE TEISTE VALDADEGA	10000.-
RESERVFOND	464170.-
KÕIK KOKKU	**5357000.-**

RAKKE VALLA TULUD 1996

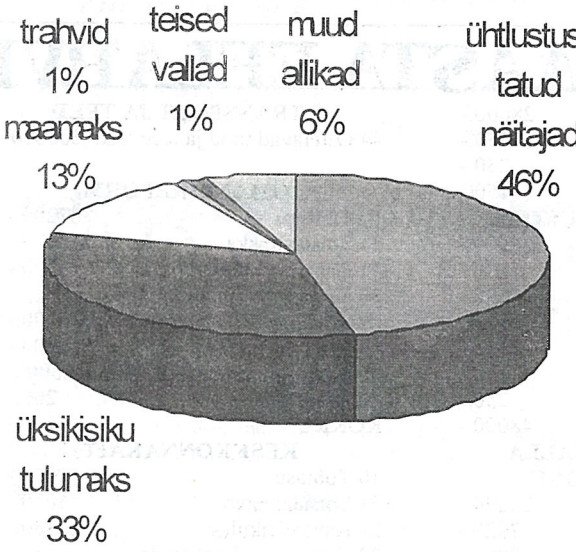

RAKKE VALLA KULUD 1996

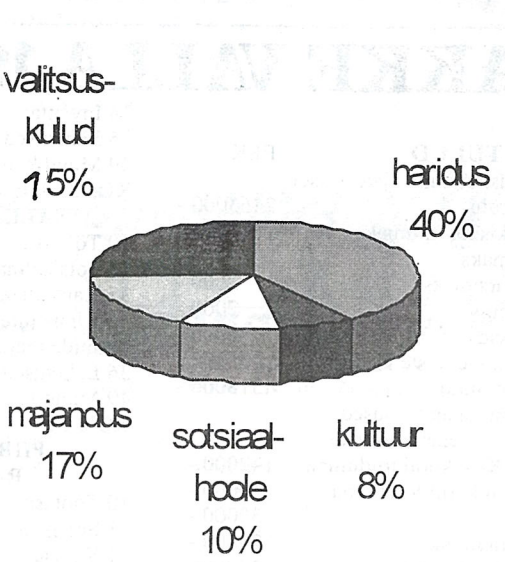

TEEDE JA TÄNAVATE SULGEMISE MAKS

Aluseks võttes kohalike maksude seaduse, kehtestab Rakke Vallavolikogu alates 1.aprillist Rakke valla haldusterritooriumil teede ja tänavate sulgemise maksu.

Teede ja tänavate sulgemise maksu objektiks on üldkasutatava tee, tänava, väljaku, parkla, haljasala või selle osa sulgemine ehitus- või remonditöödeks, demonstratsioonide, rongkäikude ja muude ürituste läbiviimiseks.

Teede sulgemise maksu maksavad füüsilised ja juriidilised isikud, kelle tegevusega kaasneb tee täielik või osaline sulgemine.

Teede ja tänavate sulgemise maksumäär oleneb teekatte tüübist: kõva kattega 500 EEK, muud teed 240 EEK päev (öine aeg 20.00 - 6.00). Parklate, väljakute ja haljasalade sulgemisel tuleb tasuda 1 ruutmeetri eest 0,5 krooni ööpäevas. Kuni 10 tundi kestva tee sulgemise korral rakendatakse tunnitasu kõva kattega teedel 40.- EEK ja muudel teedel 20.- EEK. Tee osalisel sulgemisel korrigeeritakse maksumäära paranduskoefitsiendiga: sulgemine kuni 50% - koefitsient 0,5 ja sulgemine üle 50% - koefitsient 1,0.

Avaldus tee sulgemiseks koos liiklusskeemiga tuleb esitada vallavalitsusele enne planeeritavat sulgemist. Avaldus peab sisaldama andmed taotleja kohta, tee sulgemise koha, tee sulgemise alguse ja lõpu aja, tehtava töö iseloomustuse, vajalikud ohutusmeetmed, sulgemise eest vastutava isiku nime ja aadressi.

Avalduses esitatud andmete alusel määrab Rakke Vallavalitsuse poolt volitatud ametiisik tasumisele kuuluva maksumäära ning esitab taotlejale maksuarve. Tasumist tõendava dokumendi alusel väljastab volitatud ametiisik sulgemisloa. Maksumaksjal on õigus tööde lõpetamisel enne sulgemistaotluses märgitud tähtaega taotleda maksu ümberarvestamist ning enammakstud summa tagastamist. Enammakstud summa tagastatakse pärast andmete kontrollimist ühe kuu jooksul alates taotluse esitamisest. Avariitööde tegemisel esimese ööpäeva eest maksu ei arvestata. Valla tellimusel ehitus- ja remonditöid tegevad ettevõtted saavad sulgemisloa tähtaja piires maksusoodustust.

Vastutus teede sulgemise maksumääruse rikkumise eest tuleneb maksukorralduse seadusest ja haldusõigusrikkumise seadustikust. Maksuobjekti sulgemise lõppemisel objekti algseisundisse mitteviimisel arvestatakse maksu kehtestatud määrades kuni tee algseisundisse viimiseni. Teede omavolilisel sulgemisel rakendatakse kolmekordset maksumäära.

Käesoleva maksumääruse täitmisest tulenevad vaidlused lahendatakse vastavalt kehtivale seadusandlusele kokkuleppeliselt või kohtu korras.

PIIRIDE MUUTMINE

Rakke ja Väike-Maarja valla vaheliste piiride muutmine on tingitud 1992.a. Eesti Maauuringute Lääne-Viru büroo poolt kooskõlastatud valla piiride muutmise taotlusest. Ligikaudu 41,8 ha üleminek Väike-Maarja vallalt Rakke vallale on juba sisuliselt toimunud ja vormistatud katastriametis. Senini on aga vormistamata piirimuutus 130,1 ha osas, mistõttu on peatunud maa tagastamine ja tagastatavate kinnistute vormistamine Väike-Maarja vallas asuvate õigustatud subjektide maade osas.

Rakke Vallavolikogu nõustub Rakke valla ja Väike-Maarja valla piiride muutmisega, mille tulemusena Rakke vallalt läheb Väike-Maarja vallale üle ca 130 ha ning valdadevaheline piir nihkub Ilmandu jõeni.

RAKKE RAAMATUKOGU SAALI KASUTAMISE TASU

Rakke Vallavalitsus kehtestas alates 21.veebruarist Rakke raamatukogu saali kasutamise tasu mitte-eelarveliste asutuste kultuuri- ja heategevusürituste läbiviimiseks 100.- EEK ühe päeva eest.

Rakke Vallavolikogu otsustas kinnitada valla 1995.a. 9 kuu bilansi suurusega 9 miljonit 428 tuhat EEK.

RAKKE VALLA DELEGATSIOONI VISIIT ROOTSI

HUDIKSVALLS KOMMUN

RAKKE VALD

19. - 21. märtsini toimus meie valla kolmeliikmelise delegatsiooni - Guido Ploompuu, Reigo Lehtla ja Astra Veelmaa külaskäik Rootsi sõpruskommuuni Hudiksvalli. Lühivisiidil keskendusime viie eelnevalt kokkulepitud probleemi lahtirääkimisele.

Probleemiks number üks oli meie õpetajate ja teiste inimeste keelealane koolitus Forsa Rahvaülikoolis. Kohtusime rektor Kent Jonelindi ja õpetaja Tornbjörn Nilssoniga. Nemad on nõus jätkama selliselt, et 4-6 inimest aastas võiksid siin läbida kuni kuuajalise keelepraktika. Siiani on meilt käinud Forsas keelepraktikal ja Rootsi elukorraldusega tutvumas 11 inimest. Rootslased püüavad leida lahenduse ka projektile, kus üks keeleõpetaja tuleks sügisel kuuks ajaks Rakkesse. Samuti pakkusid nad välja ka mõne muu ala (kunst, tekstiil) õpetaja, kes korraldaks 1-2 nädalased kursused meie asjahuvilistele. Kursused finantseerib Rootsi pool, meie ülesandeks jääks elukorraldusega seotud probleemid.

Teiseks probleemiks oli sotsiaaltöötajate koolitus. 19.märtsil kohtusime vallavanem Berndt Söderströmi, asetäitjate Agneta Brendti, Marianne Ahlqvisti ja meie vana tuttava, pressisheff Lillemor Granathiga. Kommuuni nõupidamiste saalis toimus ka sotsiaalprojekti arutelu. Tutvustasime omapoolset olukorda ja leppisime kokku meie sotsiaaltöötajate väljaõppes Hudiksvalli kommuuni sotsiaal-asutustes. Projekti käivitumisaeg on selle aasta sügisel.

Kolmandaks probleemiks oli meie valla prügimäe väljachitamine ja varustamine kaasaegsema prügikorje tehnikaga ja prügikonteineritega. Hudiksvallis prügikorjega tegelev firma "Sellbergs" hakkab käesoleval aastal moderniseerima oma prügikoristustehnoloogiat. Nende poolt praegu kasutatav tehnoloogia (nagu Rakvere linnas) on meile igati vastuvõetav. Meile lubati anda piisaval hulgal korralikke konteinereid, eraldi konteinerid ka pudelite tarvis. Anti põhimõtteline nõusolek ühe korraliku ja kaasaegse prügiveoauto saamiseks. Konkreetse lepingu sõlmime ilmselt maikuus, anti ka mõista, et meil tuleks tasuda ainult ülemeretranspordi eest.

Energeetikaküsimustes rääkisime elamute soojussõlmedest, sooja- ja veemõõtjatest, trasside isoleerimisest. Toimus kohtumine nende soojatootja "Hudik Kraft " AB direktor Lennart Bergmani ja planeeringusheff Lennart Westlundiga. Ettevõte on võimas, annab sooja tervele Hudiksvalli linnale (ca 20 000 el.). Rääkides meie kehvast olukorrast eelnevates küsimustes, jõudsime põhimõttelise kokkuleppeni, et nende ekspert tuleb mõneks ajaks meile olukorraga tutvuma. Peatähelepanu pöörame soojussõlmedele, vee- ja soojamõõtjatele ning trasside isoleerimisele.

Töökorras tehnika hankimise osas meie põllumeestele jõudsime kõige vähemärgatava tulemuseni. Vana tuttav Gunnar Viktorsson teadis meie soove ja oli ka pisut eeltööd teinud. Tema arvamus oli, et korralikku tehnikat pole ta leidnud ja vanarauda pole mõtet saata. Sealses piirkonnas on praegu põllumajanduslik madalseis, eriti piimakarjanduses. Paljud on lõpetanud talupidamise selle haru. Ta lubas tehnikaprobleemiga edasi tegeleda.

Võib konstanteerida, et sellist hulka positiivseid lahendusi ei osanud me lootagi. Kõige praktilisem asi, mis saab lahenduse, on prügimajandus ja seda juba euroopalikul tasemel.

Toimus ka komuuni ametlik vastuvõtt huvitavas söögikohas "Ers Jons Hjortfarm", mida ümbritsevas tarandikus kalpsasid lõbusalt ringi hirved. Täitsime ka "Jäägri" baari pererahva soovi , "Ers Jons Hjortfarmi" omanikud olid meelsasti nõus nendega kogemusi vahetama.

Vallavanem Berndt Söderström tõstis toosti Hudiksvalli ja Rakke vahelise jätkuva koostöö terviseks. Hudiksvalli delegatsioon külastab Rakket maikuus.

DEN, SOM SÖKER, HAN FINNER - KES OTSIB, SEE LEIAB.

Guido Ploompuu

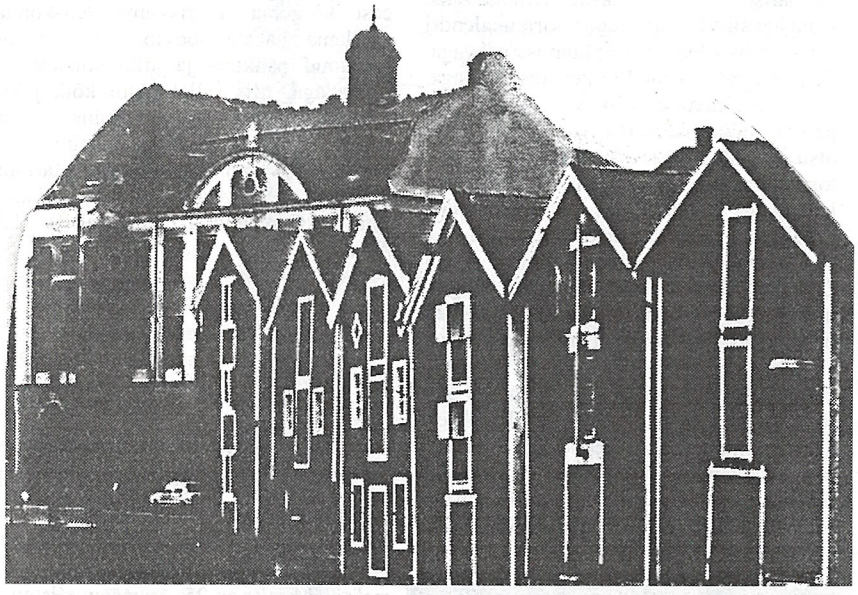

punased kalurimajad - Hudiksvalli sümbol

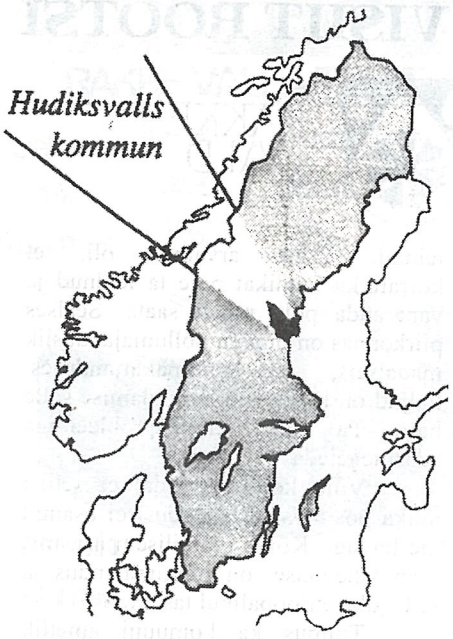

HUDIKSVALLS KOMMUN

HUDIKSVALLI KOMMUUN - RAKKE SÕPRUSVALD ROOTSIS

Hudiksvalli kommuun (kommuun on eesti mõistes vald) on üks Rootsi Kuningriigi 226-st omavalitsusüksusest. Kommuun kuulub Gävleborgi lääni (vastab eesti maakonnale), mille keskuseks on Stockholmist sadakond kilomeetrit põhja pool asuv Gävle linn. Hudiksvalli kommuuni pindala on umbes kümme korda suurem kui Rakke vallal ning seal elab kokku ca 35 000 inimest (Rakke vallas on elanikke 2400). Kommuuni keskuseks on Hudiksvalli linn, mis suuruselt on võrreldav Rakverega (ca 20 000 elanikku).

Hudiksvall paikneb Botnia mere kaldal ning on iidsete traditsioonidega kalapüügi- ja põllumajanduspiirkond. Kohalikud elanikud on oma rõõmsa ja laheda meelelaadi tõttu ära teeninud epiteedi "*Glada hudik*"- s.o. "õnnelik hudiksvalllane". Iggesundi paberivabrikus toodetakse kvaliteetset kriitpaberit (paberipuitu ekspordib Rootsi firma *MoDoskog* ka Eestist), Hudiksvallis asub Ericssoni kaablitehas ning Jonseredi hüdrauliliste tõstukite tehas.

Loodus on seal põhjamaiselt karge ja kaunis, lumi on praegu enamasti juba sulanud, kuid õhutemperatuur on madalam kui Eestis - asub ju Hudiksvall põhjapolaarjoonele mõnisada kilomeetrit lähemal kui meie - pea samal laiuskraadil, kui Rakke teine sõprusvald Soomes (Pomarkku). Kommuuni keskel on suur kaheosaline Delleni järv, kõrgemad mäetipud on võrreldavad meie Suure Munamäega (360 m).

Kommuuni valitseb 51 liikmeline volikogu, mis valitud rangelt parteilisel printsiibil. Võim on sotsiaaldemokraatide käes (24 kohta), järgnevad Tsentripartei 9 kohaga ning moderaadid ja rohelised (kummalgi 5 kohta). Vastavalt uutele (kirjutamata) mängureeglitele on pooled saadikuist naissoost. Nii kaugele rootslased oma diskrimineerimisfoobias veel siiski jõudnud ei ole, et ka Hudiksvalli volikokku mõni mustanahaline või pilusilmaline inimene sisse oleks valitud.

Reigo Lehtla

EESTI RAHVA-KALENDRIST

25.märtsil on aasta tähtsaim *MAARJAPÄEV*. Kuna see langeb peaaegu alati paastuaega, nimetatakse 25.märtsi paastumaarjapäevaks. Kuupäevaliselt on tegu kirikukalendri tähtsa püha - Maarja kuulutamise päevaga. Tegu on rõõmsailmelise kevadise pühaga. Sigadele "antakse võti kätte", s.t. nad peavad nüüd hakkama ise endale toitu otsima. Maarjapäeval keritakse suuri lõngakerasid, et suured kapsapead kasvaksid. Keelatud on tule süütamine, selle paiste võib kahjustada rukkiorast.

Aprillis või märtsis on *LIHAVÕTTED* (ehk kevad-, kiige-, ülestõusmis- või munapühad). Keskseim päev on esimene täiskuu pühapäev pärast kevadist pööripäeva, mil kirik tähistab kristuse ülestõusmist. See on aasta üks rõõmsameelsemaid tähtpäevi. Tavaliselt algas siitpeale kiigehooaeg, tüntud rahvusvaheline komme - munade söömine - peaks viitama mingile ürgsele pühale kevade, elu ja sigimise auks, sest muna on vana sigivuse sümbol.

NÄITERING KUTSUB ESIETENDUSELE!

29.märtsil kell 20 esietendub Rakke klubis Alan Ayckbourni komöödia "Kallid külalised". See on lustakas lugu keskklassi kuuluvast perekonnast, kes oma elujärge parandada püüab ning iga hinna eest kõrgema ja rikkama seltskonnaga suhtlema hakata soovib. Nad on külla kutsunud pankuri- ja arhitektihärra koos prouadega. Mis sellel õhtul kõik juhtub, näevad need, kes tulevad etendust vaatama.

Janc`i ja Sidneyt mängivad Eha Beilmann ja Andres Kiigemägi; Marioni ja Ronaldit - Aili Alatsei ja Väino Vainola; Evat ja Geoffreyt - Lea Arrak ja Heino Aasa.

Näiteringi juhendaja Ada Väät

Toimetaja kommentaar:

Kas on mõtet avaldada igas lehes pikki nimekirju küll toetuse saajate, küll soojavõlglaste kohta? Enamus neist on ju korralikud kodanikud ja kui maksetähtajaks on 25. kuupäev, siis on 22. kuupäeva seis veidi ennatlik. Mida teie arvate?

ME " RAKKE SOOJUS" VÕLGLASED (SEISUGA 22.03.96)

Aive Prinken	Erki Nebel
Enno Eilo	Arvo Ünnok
Mati Jõgi	Silvi Prints
Ülo Nõmme	Laila Lokko
Margus Leht	Esta Vunder
Vambola Põllumaa	Lembit Veelmaa
Vello Kabral	Mati Jaansen
Väino Lillepärg	Vaike Aul
Aivar Küngas	Toivo Leon
Galina Dudorenko	Erich Seppo
Tarmo Harend	Helje Lüsi
Toomas Seppern	Andres Sinimets
Jana Jaansen	Marina Boltova
Merike Heinpalu	Mari Kusler
Reinhard Lillemets	Piret Keskküll
Heli Kiigemägi	Maia Teder
Koidula Luts	Karin Feodorova
Arnold Pajumägi	Olev Leissoo
Liivi Pällo	Kaupo Latt
Maryette Beilmann	Anatoli Sergejev
Lembit Ristjõe	Lesta Lemmel
Olev Hiie	Helgi Suve
Mati Kalvik	Eero Reinek
Kersti Vahermets	Tõnu Vares
Enn Ennus	Jüri Oja
Helje Lüsi	Kaido Altmets
Eha Teppo	Uno Aimla
Kalju Reinvek	Riina Harend
Enn Parvits	Jana Annast
Sirje Leht	Priit Kõlu
Laine Õispuu	Ludmilla Rõzenkova
Anno Atla	Villu Salu
Laine Strelkova	Urmas Suve
Terje Dede	Liia Ivanova
Toomas Karu	Taivo Jaansen
Väino Vainola	Vanda Kull
Avo Putko	Andrus Kusler
Väino Sindonen	Olev Kask
Endo Truu	Erki Kuriks
Annika Talvar	Moidela Kiigemägi
Jaak Pedaja	Jänek Kreisling
Eena Pello	Gennadi Augervald

Kes oli KARL KADAK?

Rakke kandist on kuulsaid ja edukaid mehi hulga sirgunud, oma võimeid siin kohapeal on realiseerinud vähesed. Üks nendest, kes praeguses varakapitalistlikus ühiskonnas hästi eeskujuks sobib, oli Karl Kadakas. Vana Kadakas oli läbi ja lõhki *self-made-man*.

Karla kapitalistikalduvused avaldusid juba poisikesepõlves: korjas maasikaid ja müüs neid Avanduse mõisahärrale, hiljem laiendas ettevõtmist, pani teised poisid korjama ja ise ainult vahendas.

Huvitava päritoluga on algkapital Rakkes (ja üldse Eestis) lubja tootmise alustamiseks. Karl Kadakas sai jõukaks kõrtsi pidamisega. Eelmise sajandi lõpus ehitati Simunasse kirikut, ehitajateks olid Mustvee venelased. Et aga venelased kõik kõvad viinaninad on, jätsid nad suure osa teenistusest sinnasamasse Simuna kõrtsi Kadaka kätte. Simuna kõrtsist saadud algkapitaliga tuli see ettevõtlik mees hiljem Rakkesse. Siin olid raudtee ja rikkalikud palademed, nii panigi ta aluse lubjatööstusele. Selle sajandi alguses asetleidnud ärilise ettevõtmise tagajärjena kujuneski Rakke sääraseks, nagu me teda tänapäeval näeme. Alevi keskele, raudtee kõrvale tekkinud tööstusrajoon on elamud keskusest eemale tõrjunud, samas andis just tööstuse olemasolu impulsi küla kasvamiseks. Ilma Karl Kadaka tegevuseta oleks Rakke tõenäoliselt jäänud samasuguseks teivasjaamaks nagu Kiltsi või Vägeva.

Karl Kadakas oli kirjaoskamatu ja kohutavalt ebausklik inimene, samas aga ärigeenius. Omal ajal kuulus ta Eesti kapitalistide TOP-kümnesse. Tema kohta oli hulganisti anekdoodilaadseid tõestisündinud lugusid liikvel. Selle mehe nime kannab praegu tema endises kõrvalhoones tegutsev toidukauplus. Usutavasti teavad kõik Rakke kandi inimesed Kadaka nime suure punase korstna pealt. Korsten ise on imposantne: kõrgust 62 meetrit, alt on korstna diameeter 5 m, sellest korstna õõne läbimõõt 2 m, seina paksus on võrreldav keskaegse kindlusemüüriga. Korstna tõmme olnud nii võimas, et võinud mehel mütsi peast ära viia. Kohalikud elanikud on korstnaga nii harjunud, et ei pane teda õieti tähelegi, ometi on see ehitis Rakke üks väheseid vaatamisväärsusi. Selge ilmaga kõrgub selle sihvakas, minaretti meenutav siluett üle ümberkaudsete metsade ning on nähtav kümmekonna kilomeetri kaugusele.

Kui Otepää endine linnapea Jaanus Raidal kutsus 1992. aastal AKRAK'i ekspertgrupi Otepääle seal väidetavalt paikneva nn "energiasamba" täpset asukohta määrama, siis Rakkes pole ilmselt vaja selleks nii palju vaeva näha.

Kadaka korstna kompensatsioonisumma on hinnatud 75000 kroonile. Andmed selle kohta, palju ehitamine maksma läks, paraku puuduvad. Ehitajaks oli keegi saksa insener. Olevat olnud nii selge peaga mees, et kui korsten valmis saanud, pannud mees käed puusa ja patseerinud hindavalt korstna äärt mööda ringi. Ehitajad olid kohalikud mehed. Savi võeti telliste jaoks siitsamast Pastimäe karjamaalt, saviaugud on seal praegugi alles. Kive tõmmati üles hobusevintsiga. Korsten moodustab arhitektuurilise ansambli samal ajal ehitatud töölistemajaga seal kõrval (Tehase 1).

Selle 62 m kõrguse punasest tellisest korstna näol püstitas Karl Kadakas endale juba eluajal mälestussamba. Kaasaegsete mureks on jäänud vaid selle monumendi staatuse ametlik aktsepteerimine. Ideaalvariandis võiks Kadaka korstna ja ringahjude kompleksis asuda lubjatootmise muuseum. Esialgu tuleb see objekt aga lihtsalt arhitektuuri- ja ajaloomälestisena kaitse alla võtta. See alevi keskele kerkinud fallistiline ehitis kõrgub siin justkui meeldetuletusena sellest, et kunagi on ka Rakkes suuri tegusid tehtud. On usutav, et praktilise arvestuse kõrval peitub ehitises ka paras annus Kaarel Kadaka inimlikku edevust. Korstnasse on sisse ehitatud tekst "EHITAS KADDAK 1910". Nõukogude okupatsiooni ajal püüti seda kui vaenulikku teksti värviga üle mäkerdada, kuid aeg on värvist jagu saanud. Et Kadakas oma nime ajalukku jäädvustamise suhtes mitte päris ükskõikne polnud, tõendab seik, et muuhulgas olnud mees nõus finantseerima Rakkesse kiriku ehitamist (see oleks kerkinud kuhugi praeguse Kooli tänava kanti), kuid tingimusel, et ehitis oleks nimetatud "Kaarli kirikuks". See oli aga jumalakummardajate jaoks liig ning lõpuks ei jõutudki kokkuleppele.

Valla ehitusekspertidi hinnangul vajaks korsten parema säilimise huvides nüüd mõningat konserveerimist, kunagised tõmbeavad tuleks kinni müürida.

Karl Kadakas lõikas oma äriidee pealt profiiti aastakümneid ning sai seeläbi ka üheks Eesti rikkamaks inimeseks. Võimalikud konkurendid likvideeris ta karmi käega juba eos - ta lihtsalt ostis nad ära. Erandiks osutus Kofkin, kohalik juut, kes võttis kolmekümnendate aastate lõpul kasutusele uue tehnoloogia ning rajas Rakkesse (teisele poole teed) shahtahjud. Paasi vedas uusüritaja autoga, kuna vanameistriga ei jõutud raudtee kasutamise suhtes kokkuleppele. Autokastist pae kallamisel tekkiva kolina pärast käidud Kadakaga kohtuski. Pikalt ei saanud Kofkin aga oma ärist rõõmu tunda, punased olid varsti platsis ja konfiskeerisid kõik. Vaesena suri ka Karl Kadakas, väidetavasti olla mustlane talle seda ettegi ennustanud.

Praegune Rakke Lubjatehas on Kadaka konkurendi lubjavabriku otsene järglane. Eesti lubjatööstus on juba oma loomisest peale olnud orienteeritud idaturule, seetõttu pole ka gaasiküttel rajanev uue tehnoloogiaga tehas saanud oma tootmisvõimsusi täiel määral realiseerida. Huvist Peterburi regiooni põhjatu turu vastu lähtuvad ka kõik võimalikud välisinvesteeringud Eesti lubjatööstusesse.

Reigo Lehtla

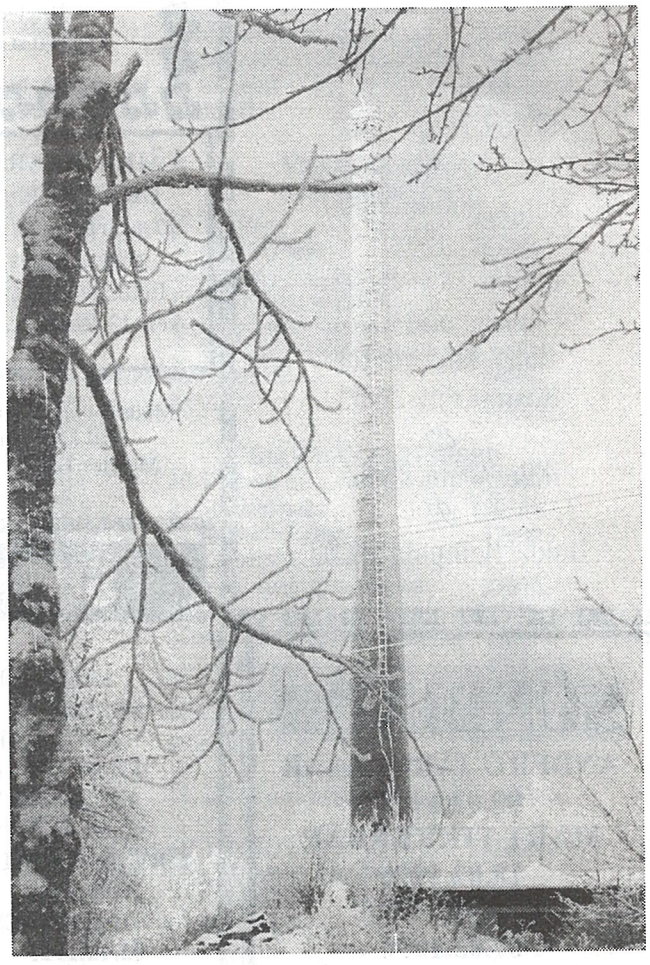

MURFOLOOGIA

CHEOPSI SEADUS:
Midagi ei ehitata kunagi tähtaja või eelarve piires.

RAHADÜNAAMIKA ESIMENE SEADUS:
Üllatusliku rahasajuga kaasneb sama suur ootamatu väljaminek.

NÄITLEMISE ESIMENE SEADUS:
Mis ka ei juhtuks, tehke nägu, et nii see pidigi olema.

ELY SEADUS:
Kandke õiget kostüümi, ja roll mängib end ise.

KEVAD ALGAS 20.03 KELL 10.03

Kristlane ütleb: "Kui kõik oleksid head, oleksid kõik ka õnnelikud". Sotsialist ütleb: "Kui kõik oleksid kuulekad kodanikud, oleksid kõik ka õnnelikud ja head". Taoist ütleb: "Kui kõik oleksid nagu mina, poleks mingit tähtsust kas olla õnnelik või hea". Humanist ütleb:" Õnnelikkust ja headust peaks täpsemalt analüüsima".

Kevadpühade ajal süüakse maailmas vähemalt kümme korda rohkem keedumune kui tavaliselt. Kevadpüha värvitud rekvisiite koksides loodab igaüks, et tema pihus soojenev kanatoode jääb terveks. See pidada võitnud koksijale õnne tooma. Õnne toovad lihavõttejänesed ja nõiad. Õnne tõuseb sellest, et kevadel leitakse sageli keegi Uus. Kevadel on hea vahetada meiki, pruuti, juuksevärvi ja töökohta, sest õnneliku elu saladus on muutustega pehmes kohanemises.

ÕNNITLEME

60
Linda Maiste 01.03
Sullo Talja 06.03
Ilmar Neihaus 12.03
Külli Krausberk 25.03

65
Laine Mumme 12.03
Karl Kruustok 14.03
Elvine Lepp 19.03

70
Oilme Reinlo 20.03

75
Emilia Aasa 20.03

80
Helgi Nurk 14.03
Rosine Pilt 20.03

85
Elle Arula 23.02

91
Hulda Heinpalu 09.03

SALONGIÕHTU

koos Erkki Otsmani, Toomas Kuteri ja Benno Margusega
Salla koolimajas **6.aprillil kell 20.30.**
Kuuleme naapoli laule, prantsuse shansoone ja armastusluulet.
Osavõtust palume teatada 3.aprilliks Salla raamatukogusse tel. **91 654.**

VÄIKE-MAARJA TARBIJATE ÜHISTU üldkoosolek toimub **27.märtsil kell 14** Väike-Maarja söökla teises saalis. Rakke liikmetele transport, koguneda kell 13 Rakke kaubamaja juurde.

Müüa 2-toaline mugavustega **korter** (III korrus, rõdu) Väike-Maarjas.Teatada kirjalikult Tapa, pk.64

29.märtsil kell 20
esietendub Rakke klubis
Alan Ayckbourni
komöödia

"KALLID KÜLALISED".

SÜNDINUD

ANDERO JÄRVESAAR
09.02.1996
MART TIKKERBÄR
18.02.1996
JANELI UDE
07.03.1996

SURNUD

ARVI PÕLDMAA
14.05.1959 - 25.02.1996
PAULUS DEEDIN
17.10.1927 - 09.03.1996
RICHARD VUNDER
03.09.1923 - 11.03.1996
GRETE-MIRALDA RAIDMA
25.01.1912 - 15.03.1996
JOHANNES PELLO
02.12.1923 - 16.03.1996

"RAKKE INFOLEHT"
Väljaandja:
RAKKE VALLAVALITSUS
Toimetaja Eha Beilmann
Telefon 91295
Küljendus Reigo Lehtla
Trükikoda "TRÜKIS"
Tiraazh 500 eks.
Ilmub kord kuus